gemeente **Roermond**

uw nummer

uw datum 31 december 2021

ons nummer 3327 -2022
onze datum 1 februari 2022
verzonden - 3 FEB. 2022

inlichtingen bij T. Boijmans
cluster Bedrijfsvoering
doorkiesnr. 0475 - 359 667

bijlage(n)
betreffende Artikel 43-vragen inzake informatieplicht van het college van B&W én het bestuursorgaan Burgemeester

AAN
de LVR-fractie in de gemeenteraad van Roermond

Geachte raadsleden,

Ter beantwoording van de door u gestelde vraag op grond van artikel 43 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad met betrekking tot informatieplicht van het college van B&W én het bestuursorgaan Burgemeester delen wij u, met opneming van de inleiding, het volgende mede.

Aanleiding: vragen van LVR-raadsleden

Raadsleden van de LVR hebben onlangs de volgende vragen aan het college van B&W gesteld:

1. **op 11 november 2021 heeft Jos van Rey gevraagd de inhuurovereenkomst van de Concerndirecteur in te zien;**
2. **op 2 december 2021 heeft Bert Achten gevraagd om het besluit van het college van 18 februari 2020 over "opgavegericht werken" in te zien;**
3. **op 16 december 2021 heeft Dirk Franssen gevraagd om inzage in de vertrekregelingen / vertrekdossiers van medewerkers/leidinggevenden. Dit in opvolging van eerdere inzage van vertrekregelingen over meerdere jaren medio 2021 door Jos van Rey en Dirk Franssen, tot aan dat moment.**

Reactie college van B&W

In alle drie de gevallen is de gevraagde inzage door het college van B&W geweigerd. De motivering die het college bij de weigeringen gaf bevatte steeds de volgende tekst:

"In de Handreiking actieve en passieve openbaarmaking 2017 is opgenomen dat op de kabinetslijst besluiten worden vermeld die betrekking hebben op personele aangelegenheden en op de bedrijfsvoering. Met de raad is de afspraak gemaakt dat de besluiten en de daarbij behorende documenten die op de kabinetslijst zijn geplaatst niet met de raad of raadsleden worden gedeeld. Daarnaast legt de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) het college op de persoonlijke levenssfeer van burgers en medewerkers te beschermen en te eerbiedigen. In dat kader zullen wij geen inzage geven in de door u gevraagde ..."

Standpunt LVR

De LVR kan niet accepteren dat de gevraagde documenten door het college van B&W niet ter inzage worden gegeven, de door het college van B&W gegeven motivering deugt niet. In het vervolg van deze brief zullen wij duidelijk maken waarom niet. De LVR verzoekt het college om op zijn schreden terug te keren en de gevraagde documenten alsnog aan de raadsleden ter inzage te verstrekken, eventueel onder oplegging van geheimhouding. Komt het college van B&W niet aan dit verzoek tegemoet, dan overweegt de LVR het oordeel van de raad te vragen in zijn vergadering van 17 februari 2022. Met het oog hierop roept de LVR het college op deze brief te beantwoorden binnen de termijn van 30 dagen die in het RvO voor art.43-vragen is bepaald.

Gemeentewet

De gemeentewet bevat diverse aanknopingspunten die het verzoek van de LVR ondersteunen, met name art. 169.3. Op dit artikel wordt hierna teruggekomen in het onderdeel Handreiking actieve en passieve informatieplicht en de daarbij behorende bijlage.

Handreiking actieve en passieve informatieplicht

In de reactie van het college staat: "Met de raad is de afspraak gemaakt dat de besluiten en de daarbij behorende documenten die op de kabinetslijst zijn geplaatst niet met de raad of raadsleden worden gedeeld". Op blz. 8 en 9 van de Handreiking actieve en passieve informatieplicht komen de collegebesluitenlijsten van het college van B&W aan de orde. De afspraak die het college aanhaalt is niet gemaakt, staat in elk geval niet in het stuk. Het enige dat in dit stuk over de kabinetslijst wordt gezegd is: "Er is een kabinetslijst waarop besluiten worden vermeld die betrekking hebben op personele aangelegenheden en op de bedrijfsvoering"

In de handreiking actieve en passieve informatieplicht staan diverse passages die het verzoek van de LVR ondersteunen. Kortheidshalve wordt hiervoor verwezen naar de bijlage bij deze brief.

Reactie van Olaf Schuwer, zelfstandig adviseur Decentraal Overheidsrecht, Schuwer Opleiding & Advies

Mijns inziens een wat vreemde insteek van de kant van het college. Om twee redenen:
1. De vraag is gesteld vanuit de passieve inlichtingenplicht als bedoeld in 169 lid 3 Gemeentewet: het college is verplicht de gevraagde informatie (naar alle raadsleden) te sturen. Hier is geen sprake van de uitzondering "strijd met het openbaar belang". Het lijkt zo makkelijk om hier iets onder te doen vallen, maar dat is dus juist niet de bedoeling. De minister heeft aan de Tweede Kamer duidelijk gemaakt dat een beroep op de verschoningsgrond "verstrekken in strijd met het openbaar belang" tot de hoge uitzonderingen moet behoren. Het inroepen ervan kan plaatsvinden in (bijvoorbeeld) de volgende situaties: - het verstrekken van persoonlijke gegevens met ernstig nadeel voor de belangen van particulieren - de verstrekking van gegevens inzake kwesties die onder de rechter zijn. Hieruit kan de conclusie worden getrokken dat de wetgever van oordeel is, dat invulling van de term "strijd met het openbaar belang" niet vanuit bestuurlijke dan wel politieke overwegingen kan geschieden. Ook blijkt hieruit dat er een uiterst smalle wettelijke basis is om vanuit de raad gevraagde inlichtingen niet te geven.
2. Artikel 6 lid 1 aanhef en sub f AVG bepaalt dat de gevraagde "verwerking van persoonsgegevens" rechtmatig is, want: "de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van

een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen".

Conclusie: er is geen enkel (juridisch) beletsel om aan het gerechtvaardigde verzoek van het raadslid tegemoet te komen! Vreemd genoeg biedt de Gemeentewet het betreffende raadslid geen dwangmiddelen hiertoe. Dus rest dit raadslid niets anders dan het college hiermee tijdens een openbare raadsvergadering te confronteren.

Reactie Nederlandse Vereniging voor Raadsleden
In beginsel vinden wij dat alles zo veel mogelijk openbaar dient te zijn, maar juist in dit specifieke geval - het gaat om een persoonlijk contract - is met gebruikmaking van de AVG-bepaling de redenering om toch gebruik te maken van geheimhouding een passende route.

Reactie VNG
In artikel 169 lid 3 Gemeentewet is het recht van een of meer raadsleden geregeld om inlichtingen te vragen, alsmede de verplichting van het college respectievelijk de burgemeester de gevraagde inlichtingen aan de raad te verstrekken. In geen geval kan informatie worden geweigerd die op grond van de Wet openbaarheid van bestuur openbaar zou zijn. Daarbij speelt een rol dat het college en de burgemeester inderdaad de mogelijkheid hebben informatie onder geheimhouding aan de raad te overleggen.

Slechts indien zwaarwegende belangen in het geding zijn, behoeft niet aan de inlichtingenplicht te worden voldaan. Het college zal zich nadrukkelijk moeten beroepen op "strijd met het openbaar belang" indien het informatie weigert en de raad zal moeten beoordelen of hij dit beroep aanvaardt.
Indien aan de informatieverplichting niet wordt voldaan, geldt dus de politieke verantwoordingsplicht, eventueel gevolgd door een motie van wantrouwen en ontslag.

Bijlage: bepalingen uit de Nota actieve en passieve informatieplicht die aantonen dat raadsleden recht hebben op alle mogelijke informatie.

Veel bestuursbevoegdheden zijn bij het college komen te liggen. Dit betekent echter niet dat de raad over de uitoefening van deze bevoegdheden niets meer te zeggen heeft. Het college heeft immers een verantwoordingsplicht. Politieke verantwoordelijkheid en politieke controle sluiten nauw op elkaar aan. Zonder informatie kan het college niet worden gecontroleerd. Voor het uitoefenen van deze taak kan het soms zelfs nodig zijn over gedetailleerde informatie te beschikken. Als invalshoek voor de verdere vormgeving van de actieve informatieplicht wordt daarom de controlerende rol van de raad als uitgangspunt genomen.

De passieve informatieplicht behelst het op verzoek van een raadslid verstrekken van inlichtingen Zoals reeds eerder is aangegeven is een belangrijk uitgangspunt daarbij dat raadsleden nooit een beroep hoeven te doen op de Wet openbaarheid van bestuur om de informatie te ontvangen. De passieve informatieplicht is opgenomen in de Gemeentewet (artikelen 155,169, lid 3 en 180, lid 3) en is door de gemeenteraad nader uitgewerkt in het Reglement van Orde.

Een belangrijk artikel in het kader van het afleggen van verantwoording is artikel 169 van de Gemeentewet. Het college en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur. De verantwoordingsplicht is een plicht van het college als geheel (collectieve plicht) en een plicht van de afzonderlijke leden (individuele plicht). Verantwoording geschiedt door het geven van inlichtingen zonder dat daarom wordt gevraagd (artikel 169, lid 2 Gemeentewet).

Indien de raad of de leden van de raad van oordeel zijn dat het college of zijn leden niet aan hun rechtsplicht hebben voldaan kunnen ingevolge het derde lid van artikel 169 Gemeentewet inlichtingen worden gevraagd. In lid 3 is het recht van individuele raadsleden opgenomen om inlichtingen te vragen, alsmede de verplichting van het college respectievelijk de burgemeester de gevraagde inlichtingen aan de raad te verstrekken. Het recht van inlichtingen op grond van artikel 169 Gemeentewet gaat verder dan het recht om informatie op grond van de Wet openbaarheid van bestuur. In geen geval kan informatie worden geweigerd die op grond van de Wet openbaarheid van bestuur openbaar zou zijn. Indien aan de informatieverplichting niet wordt voldaan, geldt de politieke verantwoordingsplicht. Het recht om informatie is geformuleerd als een plicht van het college en van zijn leden om inlichtingen te geven aan de raad. De inlichtingenplicht hangt nauw samen met de verantwoordingsplicht; de raad kan immers alleen indien hij over voldoende informatie beschikt, controle uitoefenen op de door het college gevoerde bestuur.

Uit de toelichting bij artikel 169, lid 3 Gemeentewet blijkt dat indien een raadslid gebruik maakt van het recht op inlichtingen dat dan de gevraagde informatie naar alle leden van de raad wordt verzonden en niet alleen naar het raadslid dat daaromtrent heeft verzocht. Het toekennen van het recht op inlichtingen, ook aan individuele raadsleden, dient immers primair om te voorkomen dat bepaalde raadsleden, waarbij met name gedacht kan worden aan leden van een niet in het college vertegenwoordigde raadsfractie, te weinig informatie krijgen. Het gaat om verantwoording aan de gemeenteraad voor het als college(lid) gevoerde bestuur en dus niet om individuele raadsleden informatie te verstrekken. Deze bepaling moet gelezen worden in relatie met artikel 155, lid I Gemeentewet, dat een raadslid de bevoegdheid tot het stellen van vragen toekent.

Het college(lid) mag alleen de inlichtingen weigeren indien het verstrekken daarvan in strijd is met het openbaar belang. Hier is bewust gekozen voor het vage begrip 'openbaar belang. Een geschil over toepassing van de informatieverplichting is een politieke zaak en dus behoort er geen beroep op de bestuursrechter open te staan (artikel 8:5, lid 1 Awb jo, Bijlage onderdeel 8.4 sluit beroep op de bestuursrechter inzake onder meer toepassing van artikel 169, lid 3 Gemeentewet uit).

Vraag 1. **Is het college bereid de gevraagde documenten alsnog ter inzage te verstrekken, eventueel onder oplegging van geheimhouding?**

Antwoord. Op uw eerdere vraag (gesteld via het raadsinformatiesysteem) hebben wij geantwoord dat op de kabinetslijst de besluiten staan die betrekking hebben op personele aangelegenheden en op de bedrijfsvoering en dat deze niet met de raad of raadsleden worden gedeeld. In uw reactie hierop geeft u aan dat deze afspraak niet

terug te vinden is in de Handreiking actieve en passieve informatieplicht uit 2017. In letterlijke zin is deze constatering juist. In de genoemde Handreiking staat dat de openbare en de niet-openbare besluitenlijst van de vergaderingen van ons college aan de gemeenteraad worden verstrekt. De kabinetslijst wordt hierbij niet genoemd. Hieruit kunt u concluderen en is het gebruikelijk dat deze besluitenlijst en de daarin opgenomen besluiten, niet actief worden gedeeld met de gemeenteraad.

Het belang van het vragenrecht van de raad erkennen en onderstrepen wij. Daarover geen misverstand. Het vragenrecht ondersteunt de raad om de controlerende taak goed te kunnen uitvoeren. Het vragenrecht is ook verankerd in de Gemeentewet. Ook het recht op informatie van ons college en de burgemeester in het kader van de verantwoordingsplicht naar de raad is in de Gemeentewet verankerd. In de Gemeentewet (in artikel 60 en 81) is geregeld dat de raad kan regelen welke beslissingen van het college aan de leden van de raad kennisgeving wordt gedaan. In de door de gemeenteraad vastgestelde Handreiking Actieve en passieve informatieplicht zijn deze rechten dan ook nader uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt hoe hiermee wordt omgegaan.

Een ander aspect dat we graag willen belichten is de rol van werkgever. Op grond van artikel 160 van de Gemeentewet zijn wij bevoegd om regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie. Een onderdeel daarvan is goed werkgeverschap en de werving, benoeming en ontslag van personeel werkzaam in de ambtelijke organisatie. In de lijn van de door uw raad vastgestelde Handreiking actieve en passieve informatieplicht worden deze besluiten op de kabinetslijst geplaatst en dus niet actief gedeeld met de raad.

Wij hechten eraan in ieder geval bij onderwerpen die betrekking hebben op benoeming en ontslag van personeel aan deze afspraak te houden. Dit mede omdat bij dergelijke besluiten persoonlijke gegevens en/of gegevens die betrekking hebben op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen aan de orde zijn. De vraag die dan ook beantwoord moet worden is of de claim op het vragenrecht en de invulling van de informatieplicht zo ver gaat dat er van personele overeenkomsten en personele vertrekregelingen kennisgeving moet worden gedaan aan de raad. Wij vinden van niet. Door de gevraagde informatie niet te verschaffen handelen wij in lijn met de gemaakte afspraken in de genoemde Handreiking. Dit vraagt een hernieuwde dialoog om een gedragen werkvorm te vinden hoe het vragenrecht van de raad optimaal en proportioneel vorm kan worden gegeven. Daarbij wordt zoals vermeld het vragenrecht van de raad door ons volledig erkend. Het college wil niet op de stoel van de raad gaan zitten, maar andersom moeten we ook niet willen. De eerdergenoemde artikelen uit de Gemeentewet bieden handvaten voor deze dialoog.

Overigens wordt de gemeenteraad wel geïnformeerd over de middelen die worden besteed aan de uitoefening van goed werkgeverschap (benoeming, ontslag en inhuur van medewerkers). Dit geschiedt periodiek in de P&C Cyclus. Hierdoor kan naar onze mening de raad zijn controlerende rol op dit onderwerp blijven uitoefenen.

Een kopie van deze brief is aan de overige leden van de raad gezonden.

Burgemeester en wethouders van Roermond,

De secretaris,

drs. J.W.A. Kradolfer (a.i.)

De burgemeester,

M.J.D. Donders – de Leest